

Republika Srbija

MINISTARSTVO PROSVJETE, ZNANOSTI I TEHNOLOŠKOG RAZVOJA
ZAVOD ZA VRJEDNOVANJE KVALITETE OBRAZOVANJA I ODGOJA
PEDAGOŠKI ZAVOD VOJVODINE

PROBNI ZAVRŠNI ISPIT

školska 2017./2018. godina

TEST HRVATSKOGA JEZIKA

UPUTA ZA RAD

- Test sadrži **20** zadataka koje trebaš riješiti za **120** minuta.
- Svaki zadatak pažljivo pročitaj, razmisli o tome što se u zadatku traži i o načinu na koji ga trebaš riješiti (zaokruživanjem, povezivanjem, podcrtavanjem, dopisivanjem i drugo).
- Piši čitko, latiničnim slovima, vodeći računa da tvoji odgovori budu razumljivi, ali i gramatički i pravopisno ispravni.
- Pri rješavanju zadataka u kojima se od tebe očekuje da nešto dopišeš, uvijek rabi pune nazive; kratice nisu dozvoljene (npr. treba napisati imenica, a ne im. ili lokativ, a ne lok. i slično).
- Popuni test **kemijskom olovkom** (tijekom rada možeš koristiti grafitnu olovku i gumicu).
- Odgovori napisani kemijskom olovkom ne smiju se precrtavati niti ispravljati.
- Odgovor napisan samo grafitnom olovkom neće biti priznat.
- U kućicu koja se nalazi s desne strane zadatka nemoj ništa upisivati. To je prostor u koji će pregledači upisati broj bodova. Na ovoj i posljednjoj stranici također nemoj ništa upisivati.
- Ako završiš ranije, predaj test i tiho iziđi kako ne bi ometao rad drugih.

Želimo ti puno uspjeha na ispitu!

* Тестове, као ни делове тестова, није дозвољено јавно објављивати без претходне сагласности Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања.

1. Pozorno pročitaj tekst pa odgovori na pitanje.

Mineral po skeletu, biljka po svom izgledu i životinja u stvarnosti, crveni koralj opčinjavao je ljude još od davnina. Egipćani, Grci i Rimljani crtali su njegov oblik na zidovima svojih palača ili vaza, te ga koristili u izradi nakita. Za kršćansku religiju, crvena boja koralja bila je simbol Kristove krvi i njegove žrtve. Za crveni koralj potrebno je reći i to kako on nije obična životinja, već proizvod bogova. Po grčkoj legendi, crveni koralj je nastao kada je Perzej odsjekao Meduzinu glavu i bacio je u more. Morske alge prekrivene krvlju iz Meduzine glave, okamenile su se i postale koralj.

Koraljevo božansko porijeklo prenijelo se na njegovu čarobnu snagu, istaknutu s time što je ograničen samo na morske dubine. On brani od zla, štiti usjeve, daje zemlji plodnost, brani brodove od munja, tjera mržnju iz domova. Antička trgovina mijenjala je koralj Sredozemnog mora za jantar sa Sjevernog mora. U srednjem vijeku je bio običaj nositi komadiće koralja u novčaniku kao amajlija protiv uroka. Također se koristio u medicinske svrhe, gdje se njegova vrijednost smatrala višestrukom. Prah crvenog koralja stavljao se djeci u hranu, kako bi ih zaštitio od epidemija.

Koralje su na zidove svojih palača crtali:

- a) kršćani
- b) Egipćani, Grci i Rimljani
- c) djeca
- d) antički trgovci

2. Pozorno prouči tekst u zadatku pa odgovori na pitanje.

Želimir Hercigonja, Tajni leksikon, Naklada Ljevak, Zagreb 2016.

Tekst zadan u zadatku:

- a) su bibliografski podatci
- b) je dio iz pojmovnika
- c) su pojmovi iz kazala
- d) je ulomak iz djela

3. Pozorno pročitaj ulomak i riješi zadatak.

Izum tiskarstva polovicom 15. stoljeća (J. Gutenberg, Mainz, 1455.), kao jedan od najvećih ostvaraja ljudskoga uma, imat će velik utjecaj i na razvoj hrvatskoga jezika i književnosti. Već na kraju 15. i početkom 16. stoljeća na hrvatskom će području djelovati tri tiskare: kosinjska, senjska i riječka. Uz vjerske tekstove tiskaju se i oni svjetovnoga i književnoumjetničkoga karaktera. U svim trima tiskarama knjige se tiskaju na hrvatskom jeziku (ikavsko-ekavska čakavica) i hrvatskom pismu: uglatoj glagoljici. Knjige tiskane do početka 16. stoljeća (1510.) zovemo inkunabulama.

Zaokruži slovo ispred niza koji čini ključne riječi u ovome tekstu.

- a) Gutenberg, ljudski um, hrvatski jezik
- b) tiskarstvo, hrvatski jezik, inkunabule
- c) vjerski tekstovi, svjetovni tekstovi, književnoumjetnički tekstovi
- d) razvoj hrvatskog jezika, tri tiskare, ikavsko-ekavska čakavica

4. Rečenicu prepisi pisanim slovima.

LIJEPA RIJEČ SVA VRATA OTVARA.

_____

5. Svoga prijatelja Marka Horvata trebaš prijaviti na ispit Matematika II. koji će polagati prvi put. Ovo su njegovi podatci koje ti je dao: Marko Horvat, fakultet je upisao 2015./2016. godine pod matičnim brojem 123894, na smjeru je biomatematike. Ispravno popuni prijavnicu.

PRIJAVNICA ZA ISPIT

Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku

ODJEL ZA MATEMATIKU

Matični broj studenta: _____

Ime i prezime studenta: _____

Naziv smjera: _____

Godina upisa: _____

Naziv predmeta koji prijavljuje za ispit: _____

Redni broj polaganja ispita: _____

6. Zaokruži slovo ispred niza u kojemu su sve riječi napisane pravilno.

a) rječnik, zvijezda, snijeg, dijeca

b) riječnik, zvijezda, snijeg, djeca

c) rječnik, zvijezda, snjeg, djeca

d) rječnik, zvijezda, snijeg, djeca

7. U rečenici podcrtaj nenaglašene riječi.

U našoj školi najčešće se igra nogomet za vrijeme velikog odmora.

8. Pozorno pročitaj rečenicu pa zaokruži točan odgovor.

Mirjana je cijeli dan vozila bicikl.

Podcrtani dio rečenice je:

a) subjekt

b) objekt

c) predikat

d) priložna oznaka

9. Poveži izraz iz lijevog stupca s odgovarajućim značenjem iz desnoga stupca, kao što je započeto.

1. Kad mačka ode, miševi kolo vode ____	a) ne znati što se dobiva kupovinom	
2. Kupiti mačka u vreći ____	b) oprezno postupati	
3. Kao pas i mačka <u>d</u>	c) kad pretpostavljeni ode, svi postaju smjeliji	
4. Obilaziti kao mačka oko vruće kaše ____	d) nikako se ne slažu	☐

10. Podcrtaj riječi u kojima je došlo do jotacije.

kličem, blaži, vrapca, vojniče, pišem, ispeci

11. Sve podcrtane riječi u sljedećim rečenicama su u genitivu. Zaokruži rečenicu u kojoj genitiv znači svojstvo.

- a) To je djelo umjetničke vrijednosti.
- b) Pjevanje ptica je stalo.
- c) U jesen se skupljaju plodovi truda.
- d) Pred nama je dolina suza.

12. Zaokruži slovo ispred rečenice u kojoj pronalaziš metonimiju.

- a) Prvo pero hrvatskog krimića vodi nas u još jednu neizvjesnu avanturu.
- b) Hlapić je bio malen kao lakat, veseo kao ptica...
- c) Neka džep osjeti kada jezik pretjera.
- d) Ruže su munje misli.

13. Odredi glagolski oblik u nevedenim primjerima.

- viđasmo – _____
- budu pitali – _____
- bio bih pisao – _____
- gošćen – _____

14. Podcrtaj u rečenici nenaglašeni oblik povratne zamjenice.

Čuvaj se onoga koji sebe hvali.

15. Pročitaj pjesmu i zaokruži točan odgovor.

Oj jezero sve zeleno,
u okolo pomućeno,
a u sridi pozlačeno!
U tom zlatu kolo igra,
sve momaka divojakâ,
sve momaka neženjenih,
a djevojak neudatih.
Među njima jedno momče,
jedno momče blidikovče;
pitale ga mlade néve:
„Što si, momče, ublidilo,
blizom dvora drage svoje?“
„Kako neću, i gore ću,
dvori su joj blizom puta,
tuđa prođem po sto puta,
a kad ligam i ustajem,
pa sto puta ja uzdahnem.“

Pjesma pripada:

- a) umjetničkoj književnosti
- b) usmenoj književnosti

16. Odredi kojem književnom rodu pripada ulomak.

Što više gledam, to više vidim
svijet podijeljen na dva dijela:
žene se bez treme svađaju, to im je posao
svakodnevno na placu i s mesarima.

Muškarci bi najradije mira:
pušti me stat, vrijeme je novac.

Ulomak pripada:

- a) lirskom rodu
- b) epskom rodu
- c) dramskom rodu

17. Pozorno pročitaj pjesmu Grigora Viteza *Kako živi Antuntun* i zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

U desetom selu
Živi Antuntun.
U njega je malko
Neobičan um.

On posao svaki
Na svoj način radi:
Jaja za leženje
On u vrtu sadi.

Kad se jako smrači,
On mrak grabi loncem.
Razlupano jaje
On zašiva koncem.

Da l' je jelo slano,
On to uhom sluša.
A ribu da pjeva
Naučiti kuša.

Na livadu tjera
Bicikl da pase.
Da mu miše lovi,
On zatvori prase.

Guske sijenom hrani,
Snijegom soli ovce.
A nasadi kvočku
Da mu leže novce.

Kad kroz žito ide
On sjeda u čun.
Sasvim na svoj način
Živi Antutun.

Tema pjesme *Kako živi Antuntun* je:

- a) tužna sudbina jednoga neobičnog dječaka
- b) neobične životne navike jednoga dječaka
- c) nepristojnosti jednoga neobičnog dječaka
- d) slučajni uspjesi jednoga neobičnog dječaka

18. Poveži likove s književnim djelom.

a) <i>Romeo i Julija</i>	1) <i>Bumble, Gamfield, Fagin</i>
b) <i>Gulliverova putovanja</i>	2) <i>Petko</i>
c) <i>Oliver Twist</i>	3) <i>Lemuel, Glumdalclitch</i>
d) <i>Robinson Crusoe</i>	4) <i>Tibaldo, Benvoglio, Paris</i>

19. Zaokruži slovo ispred točnih tvrdnji

- a) Balada i poema su ista vrsta pjesme koja ima dva naziva.
- b) Balada je lirsko - epska vrsta pjesme u kojoj se neki epski događaj ili njegov dio prikazuje lirskim pjesničkim izražajnim postupcima.
- c) Poema je posebna vrsta epske crtice u kojoj se neki epski događaj ili njegov dio prikazuje izrazito lirskim pjesničkim izražajnim postupcima, i lirski dijelovi (pjesničke slike, ritam ...) pretežu nad epskim.
- d) Događaji i u baladi i u poemi su uvijek tužni i tragični.
- e) Poema je lirsko-epska vrsta koja ima izraženu naraciju i manje lirskih izražajnih postupaka u oblikovanju teme i motiva.

20. Pozorno pročitaj ulomak iz romana *Hladna fronta* Pavla Pavličića pa odgovori na pitanje.

Nema još ni pola pet, a vani već gori ulična rasvjeta. Dok ležim na kauču u dnevnoj sobi motreći na stropu sjene golih kestenovih grana, uviđam kako je sve potpuno isto kao i prošle godine, kad je sve počelo. Ne samo da je isto slinavo zagrebačko prosinačko vrijeme, ne samo da je isto doba dana, nego ja ležim onako kako sam tada ležao, ne paleći svjetlo, pa osluškujem poslijepodnevni promet i graju djece u parku. I, što više mislim, sve više uviđam da se događaji otprije godinu dana još nisu u meni posve slegli, te da još ne znam pouzdano što treba da o njima zaključim. I sve mi se više čini da ću ih morati polako prevrtjeti u glavi, kao da ponavljam lekciju, ili, još bolje, kao da sve to u čemu sam sam sudjelovao nekome pripovijedam. Odnosno, najtočnije, kao da o svemu tome pišem roman. A znam i kako bih taj roman započeo: otvorio bih ga scenom kako ležim na kauču, gledam na stropu sjene kestenovih grana i pitam se koje je doba i što se zapravo zbiva.

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Ovaj ulomak građen je:

- a) u obliku intimne ispovijesti lika
- b) na temelju dijaloga likova
- c) izravnim obraćanjem čitatelju
- d) kratkim humorističnim epizodama

Rezultat na testu iz hrvatskoga jezika

Napomena: Učenici NE popunjavaju ovu stranicu!

Ukupni rezultat na testu
(od 0 do 20)

		,	
--	--	---	--

Povjerenstvo:

- _____
- _____
- _____

Kontrolor:

- _____

Rezultat na razini zadatka

Broj zadatka	Nepopunjeno	0 bodova	0,5 bodova	1 bod
1.	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐	☐
6.	☐	☐	☐	☐
7.	☐	☐	☐	☐
8.	☐	☐	☐	☐
9.	☐	☐	☐	☐
10.	☐	☐	☐	☐
11.	☐	☐	☐	☐
12.	☐	☐	☐	☐
13.	☐	☐	☐	☐
14.	☐	☐	☐	☐
15.	☐	☐	☐	☐
16.	☐	☐	☐	☐
17.	☐	☐	☐	☐
18.	☐	☐	☐	☐
19.	☐	☐	☐	☐
20.	☐	☐	☐	☐

Upiši ✘ na odgovarajuće mjesto.

Škola	
Mjesto	
Prezime i ime učenika	